

Kapitola **Zastřešení teorie příběhů, projektů a antecepce**

úsek

text

datum

Shrnutí
odstavce

Jsou tři "prsteny elfů": Prsten příběhů, prsten projektů, a prsten antecepce (předcit'ování). Co je nad nimi jako vládnoucí prsten? Byl někde tajně vykován prsten moci nad těmi třemi? Prsten, který je všechny ovládá, aniž ony jsou si toho vědomy?

Žhavým kandidátem je autopoietický systém, který v průběhu budování svého těla musí stihnout reagovat na vnější podněty tak, aby to přežil. To nemůže díky omezeným informačním kanálům dělat teprve až když komplexní podnět dorazí, nýbrž musí budoucnost předjímat a reagovat dřív, než se věci plně rozvinou.

Ovšem v podobné situaci by byl i systém uměle sestrojený. Např. robot, který by měl obstát v měnícím se neznámém prostředí.

Možná tedy jde o systém s vymežitelnou hranicí proti vnějšímu prostředí, který chce (má) přežít v měnících se částečně neznámých podmínkách. Pojem 'přežít' budeme chápat takto: Udržet si svou identitu dostatečně dlouho, aby se stihl reprodukovat.

Jestliže se systém nereprodukuje, mohli bychom jej, zahrnout mezi studované systémy, pokud se dokáže alespoň dlouhodobě opravovat.

Musejí nám odpadnout dlouhodobě existující (neživé) struktury, jakými je např. kámen. Ten sice existuje stabilně dostatečně dlouho, a přežije nejrůznější změny podmínek, ale není schopen se po poškození sám opravit.

Ani krápník to nesplňuje, i když dochází k jeho opravám a růstu, ovšem ne jím samým, nýbrž vnějšími jedinečnými podmínkami jeskyně.

Možná by nám prošel virus (genetický), protože je reprodukován a trvá dostatečně dlouho za měnících se podmínek. Ale museli bychom do systému s viry zahrnout i buňky, které jeho reprodukci zajišťují. Pak systém 'buňka+virus' definici splňuje.

Dostáváme se tedy k vládnoucímu prstenu:

Definice 1 **Systém, který ob stojí v měnících se vnějších podmínkách a sám sebe reprodukuje, přičemž jej lze rozeznat nějakou hranicí (povrchem těla) od vnějšího prostředí nazveme FARS (Fully AutoReproductive System)**

Např. včelstvo: Jedná se o množinu jednotlivých včel + královnu. Tělo včelstva je omezeno hranicí, byť nesouvislou, ob stává vůči vnějšímu prostředí, reprodukuje se. Jednotlivá včela to splňuje jen omezeně. Podobně jako jednotlivá tělní buňka často není sama plně reprodukuující.

Podobně u obratlovců, třeba lidí, nestačí jeden jedinec k udržení druhu. Je potřeba samec a samice, a je pravidlem, že jich musí být více, jako je třeba kmen, jinak brzy zdegenerují. Kmen lidí je tedy FARS.

Nicméně s přihlédnutím k praktičnosti definice se bude další výzkum zabývat i částmi sebereprodukcujícího systému, které jsou alespoň autopoietické.

Definice EARS

2

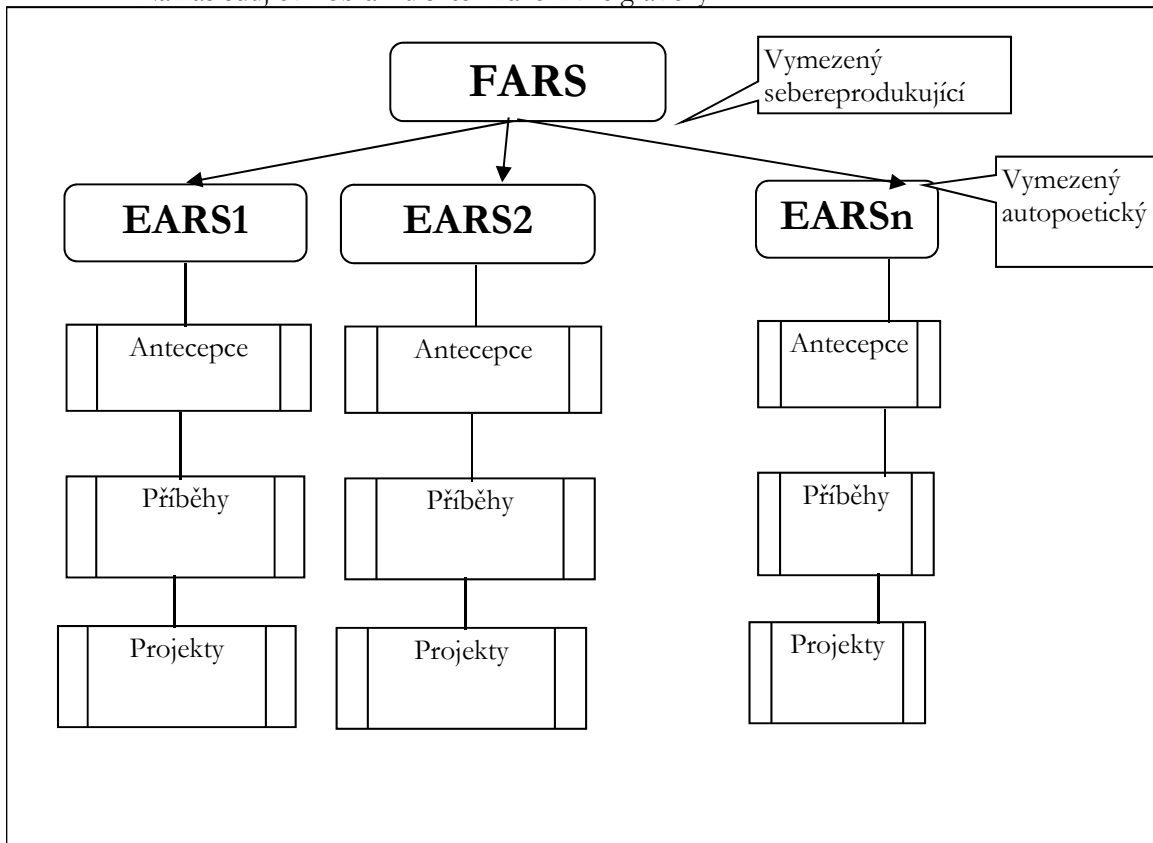
Element autoreprodukčního systému (EARS) je taková část systému, která je schopna obvykle sama sebe v měnících se podmínkách obhajovat dostatečně dlouho, aby ji nadřazený FARS uměl reprodukovat. EARS musí splňovat požadavek autopoietičnosti a zřetelné hranice vůči okolí. Nemusí splňovat autoreprodukcii.

Příklady:

Kromě již zmíněné včely, nebo buňky imunitního systému je EARSem např. žaludek, zub, nebo zhoubný nádor. Naopak EARSem není kuchyňský robot (není autopoietický), francouzština (nemá jasnou hranici vůči okolí), ani množina přirozených čísel (není autopoietická), jednotlivý člověk je EARS.

Pro další studium plně autoreprodukčních systémů (FARS) bude většinou stačit zabývat se vlastnostmi EARS, protože většina vlastností EARS bude platit i na FARS.

Na následujícím obrázku si to znázorníme graficky:

Obrázek ukazuje, že FARS je složen z řady EARSů, z nichž každý má vlastní antecepci, vlastní paměť s příběhy a vlastní projekty.

Přitom Příběhy a Projekty jsou určeny svou antecepční hodnotou, a antecepce s jejich využitím poskytuje EARSu schopnost přežít.

Tvrzení1 FARS a EARS jsou nutně podmnožinou všech A-subjektů.

Odůvodnění *Sporem. Necht' máme EARS E1, který není A-subjektem. Protože Antecepční subjekt je projekt s primárním zájmem o budoucnost svou, nebo vyšší skupiny, ke níž patří, E1 tuto definici podle sporového předpokladu nespĺňuje. Necht' tedy nemá prvořadý zájem o svou budoucnost ani o budoucnost žádného vyššího A-subjektu, do něž patří. Tento EARS ovšem vznikl jako produkt autoreprodukce jemu nadřazeného FARS. Protože je FARS sebeprodukující, musí být schopen projít mnoha generacemi.*

Aby toho byl schopen, musí obstát v měnícím se prostředí, a tedy vyhodnocovat na základě úzkého informačního kanálu přicházející změny, aby stihl včas reagovat. Musí tedy disponovat antecepčí. Protože bez této antecepce by nepřežil, a nebyl by autoreprodukční, musí být antecepce jeho primární vlastností. Má tedy primární zájem o svou budoucnost.

Protože EARS E1 je částí tohoto FARS, a bez něj by nevznikal, je existence E1 závislá přinejmenším na antecepčí svého nadřazeného FARS. E1 ovšem rovněž buduje sám sebe, byť za podpory svého FARS. V průběhu tohoto budování má odlišitelnou hranici vůči okolí. S tímto okolím vstupje do vzájemných reakcí, kdy musí z okolí něco přijímat, aby měl z čeho budovat své tělo, a přitom musí rozlišovat, co je mu vlastní a co cizí. Protože nemá antecepčí, musí vše, co E1 potřebuje, dodat jeho FARS, a současně musí zajistit, že se ke němu nedostane nic ohrožujícího. Jinak by E1 zahynul. To je však spor s definicí EARS, kde se po EARS požaduje, aby byl schopen se obhajovat.

Důsledke k1 **Všechny EARS jsou A-subjekty.**

Poznámka1 **Pravděpodobně nelze dokázat, že každý A-subjekt je alespoň EARS. Pravděpodobně existují, nebo lze sestojit A-subjekty, které nejsou EARS.**

Poznámka2 **Význam Důsledku1 spočívá v tom, že legalizuje použití antecepční teorie a jejich tvrzení z abstraktní roviny na existující živé systémy známé na Zemi.**